

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5660/2533

นายอนันต์ ฉายแสงโจทก์ นายอาทิตย์ อุไรรัตน์จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2522 มาตรา 35, พ.ร.บ.การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2522 มาตรา 84, ป.วิ.อ. มาตรา 2

ย่อ / หลักกฎหมาย

บทบัญญัติมาตรา 35 แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2522 เป็นบทบัญญัติที่บัญญัติขึ้นเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนที่อาจได้รับความเสียหายจากการถูกจงใจให้ลงคะแนนเลือกตั้งแก่ผู้ที่จงใจหรือผู้อื่นโดยไม่สมควรใจ เป็นการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนเป็นส่วนรวมไม่ได้คุ้มครองบุคคลหนึ่งบุคคลใดโดยเฉพาะ ดังนั้น ถึงแม้จะฟังข้อเท็จจริงได้ว่าจำเลยกระทำความผิดต่อบทกฎหมายดังกล่าวก็ถือว่าการกระทำของจำเลยเป็นความผิดต่อรัฐ ไม่ใช่กระทำความผิดต่อโจทก์แม้โจทก์จะเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย ผู้หนึ่ง โจทก์ก็ไม่ใช่ผู้เสียหาย ไม่มีอำนาจฟ้องจำเลยในข้อหาฐานนี้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่าจำเลยเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตเลือกตั้งที่ 1 ของจังหวัดฉะเชิงเทราจำเลยได้ลงประกาศโฆษณาในหนังสือพิมพ์ซึ่งพิมพ์จำหน่ายในจังหวัดฉะเชิงเทรา มีข้อความว่า "หากได้รับความไว้วางใจ กระผมขอสละเงินเดือนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ไว้เพื่อประโยชน์ต่อลูกหลานชาวแปดริ้ว และสาธารณกุศลสืบไป โปรดให้โอกาสกระผมได้รับใช้พี่น้องชาวแปดริ้ว และประเทศชาติ อาทิตย์ อุไรรัตน์ เลขาธิการพรรคกิจประชาคม" "คำมั่นสัญญา หากได้รับความไว้วางใจกระผมขอสละเงินเดือนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไว้เพื่อประโยชน์ต่อลูกหลานชาวแปดริ้วและสาธารณกุศลสืบต่อไป โปรดให้โอกาสกระผมรับใช้พี่น้องชาวแปดริ้วและประเทศชาติ อาทิตย์ อุไรรัตน์ เลขาธิการพรรคกิจประชาคม ผู้สมัคร ส.ส.เขตเลือกตั้งที่ 1" การกระทำของจำเลยดังกล่าวเป็นการเสนอให้เงินและผลประโยชน์อันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่บุตรหลานของชาวจังหวัดฉะเชิงเทรา ประชาชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทราซึ่งเป็นนิติบุคคล สมาคม มูลนิธิวัด สถาบันการศึกษา หรือสถานสงเคราะห์อื่นใด ซึ่งเป็นหน่วยงานเกี่ยวกับสาธารณกุศล โดยจำเลยมีเจตนาจงใจให้ผู้เลือกตั้งลงคะแนนให้แก่จำเลย เป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ขอให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2522 มาตรา 35, 84 และเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของจำเลยตามกฎหมายศาลชั้นต้นได้สวนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่าคดีนี้มีมูลให้ประทับฟ้องจำเลยให้การปฏิเสธศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2522 มาตรา 35, 84 จำคุก 1 ปี และปรับ 2,000 บาท โทษจำคุกให้รอกการลงโทษไว้ 2 ปี ให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของจำเลยมีกำหนด 10 ปีโจทก์และจำเลยต่างอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับ ให้ยกฟ้องโจทก์ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ถึงแม้จะฟังข้อเท็จจริงได้ว่าจำเลยกระทำความผิดต่อกฎหมายดังที่โจทก์กล่าวอ้าง กฎหมายดังกล่าวก็บัญญัติขึ้นเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนที่อาจได้รับความเสียหายจากการถูกจงใจให้ลงคะแนนเลือกตั้งแก่ผู้ที่จงใจหรือผู้อื่นโดยไม่สมควรใจ อันเป็นการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนเป็นส่วนรวม ไม่ได้

คุ้มครองโจทก์โดยตรงเป็นพิเศษแต่อย่างใดถ้าหากการกระทำของจำเลยเป็นความผิดก็ต้องถือว่า
กระทำความผิดต่อรัฐไม่ใช่กระทำความผิดต่อโจทก์ โจทก์จึงไม่ใช่ผู้เสียหายที่จะมีอำนาจฟ้อง
จำเลยได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 2(4)พิพากษายืน

องค์คณะ

ไพฑูรย์ เนติโพธิ์ · นาม ยิ้มแย้ม · โสภณ จันทะระ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/5660/2533>